

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Коломийський навчально-науковий
інститут Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Написання курсової роботи»

Освітня програма __ Середня освіта (українська мова і література) _____

Спеціальність __ 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань _01 Освіта/Педагогіка _____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _1_ від “_29” _серпня
2020 р.

м. Коломия – 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти-філологи, починаючи з шостого семестру, крім складання іспитів та заліків, котрі свідчать про їхню успішність, займаються також написанням курсових робіт. Курсова робота – одна із важливих форм самостійної праці студента. Вона має два завдання – навчальне і дослідницьке. По-перше, студент мусить засвоїти всю суму знань, яку нагромадила наука з певної проблеми, добре розібратися в ідейно-художньому змісті творів, що передбачаються обраною темою. По-друге, студент вчиться самостійно аналізувати художні тексти, узагальнювати історико-літературні явища, оцінювати досягнення науки, тобто формує навички науково-дослідницької праці. Водночас студент виробляє вміння в логічній послідовності і стилістично грамотно викладати думки.

Сам принцип написання курсових робіт з української літератури зазнає несуттєвих змін, що здебільшого пов'язано з переакцентуваннями формального характеру, тому важливе значення залишається за методичними розробками попередніх років.

Найголовніші вимоги до курсових робіт:

1. Досліджувані літературні явища повинні оцінюватися з позицій сучасного літературознавства.

2. Курсова робота хоч і є до певної міри реферативною, але повинна включати в себе й елементи самостійного дослідження.

Існують певні вимоги, яких студенти мають дотримуватися при написанні й технічному оформленні курсових робіт, їх чітке дотримання дасть змогу студентові краще викласти результати свого дослідження, а викладачеві – об'єктивніше оцінити працю студента.

Процес написання роботи доцільно розкласти на певні етапи:

- а) вибір теми;
- б) консультації з керівником;
- в) збирання матеріалу, опрацювання текстів художньої і критичної літератури;
- г) складання плану;
- д) написання роботи;
- е) відповідне оформлення роботи;
- є) захист.

ВИБІР ТЕМИ

Вибір теми дослідження – важливий, ключовий етап наукових пошуків. Для вибору теми необхідно добре знати наукову проблематику, тобто мати всебічні знання в різних галузях літературознавства. Вибір теми здійснює науковий керівник, враховуючи інтереси дослідника. Також потрібно

враховувати можливості місцевих бібліотек щодо наявності в них потрібної літератури.

Обирати рекомендується таку тему, яка дає простір для вияву можливостей самостійного дослідження. Старанність у пошуку літератури, ступінь вияву власної думки, власних спостережень і висновків визначають і рівень оцінки роботи, яку отримує дослідник (за п'ятибальною системою).

В основі вибору теми лежать такі критерії: актуальність, новизна, практична цінність (валідність).

КОНСУЛЬТАЦІЇ З КЕРІВНИКОМ

Перша консультація з керівником відбувається після того, як студент обрав тему свого дослідження. Даючи поради і вказівки, керівник, однак, домагається від свого підопічного максимальної самостійності. Він спрямовує дослідження студента у потрібному напрямі, допомагає осмислити його та інтерпретувати з позицій сучасного літературознавства, дає фахові поради щодо розшуків матеріалу, порушення наукових проблем. Керівник активно організовує працю студента, встановлює терміни завершення етапів роботи, контролює її виконання.

На другу консультацію автор курсової приходить після прочитання текстів і з зібраною бібліографією, а також, бажано, з планом свого дослідження. Проект плану та список літератури готуються й уточнюються з керівником. У процесі написання роботи можуть виникати окремі питання, які допоможе з'ясувати керівник.

У процесі праці над курсовою роботою потрібно досягати взаємодії між цілеспрямованістю дослідника і “логікою” фактажу.

Фактів не можна перекручувати, “притягати”. Порушена у розділах роботи проблема повинна бути повністю підтверджена фактами. Якщо ж вони не відповідають висунутим питанням, значить треба ці питання поставити так, як диктує матеріал. Але вже при нагромадженні фактажу треба визначити певну тезу, концепцію всієї роботи й поодиноких її розділів, щоб, з одного боку, не “потонути” в матеріалі, не збитись на шлях фактографізму, а з другого – щоб не пропустити чогось істотного для реалізації своєї концепції.

Отже, студент збирає матеріал не “взагалі”, а за окремими розділами своєї роботи. Звідси необхідність з'ясувати з керівником, чи, приміром, теоретичні питання будуть виділені у самостійний розділ, чи питання поетики твору будуть розглядатися разом з аналізом проблематики, чи окремо, у спеціально присвяченому їм розділі. Тому треба заздалегідь знати приблизний характер частин курсової роботи, щоб уже в процесі збирання матеріалу певною мірою можна було його систематизувати.

Крім того, керівник націлює автора курсової роботи на те, щоб, вивчаючи літературу предмета, він звернув увагу на найменш досліджені питання теми, прогалини, які необхідно заповнити. Інколи доводиться спростовувати неаргументовані твердження попередників, вступати з ними в полеміку.

Після вибору теми й перших консультацій зі своїм наставником студент приступає до наступної частини роботи над курсовою – збирання матеріалу.

ЗБИРАННЯ МАТЕРІАЛУ, ЙОГО ОПРАЦЮВАННЯ

“Першу половину життя вчений збирає матеріал, другу пише”, – твердив свого часу академік М. Сперанський. Попри долю жарту в цьому твердженні, важливо пам’ятати, що період пошуків матеріалів і час написання наукової розвідки однаково важливі.

Збирання матеріалу не повинно проходити безсистемно. Науковий керівник вказує студентові напрями пошуків. Вони мають здійснюватися по таких лініях:

- 1) виявлення так званого джерельного матеріалу;
- 2) пошуки методологічної, теоретичної та критичної літератури;
- 3) добір праць на аналогічну тему в літературознавстві українському, російському, польському та ін.

Першоджерелом для дослідження творчості кожного письменника є передусім його художня, літературно-критична, публіцистична та епістолярна спадщина. Авторіві кожної, хоч би невеликої, статті доводиться читати багато праць досліджуваного письменника. Бажано їх прочитати якнайбільше, не обмежуючись обсягом загального курсу, адже висновки дослідника повинні спиратися на значний матеріал, повинні виключати обмежені, випадкові судження. Бо цінність курсової роботи збільшується, якщо студент оперує тими матеріалами, які ще не ввійшли у широкий літературознавчий обіг.

Матеріал наукового дослідження:

- академічні видання;
- повне зібрання творів;
- видання "шедеврів" і творів, заборонених цензурою;
- авторські коректури (чорнові варіанти і білові канонічні редакції);
- факсимільні і репринтні видання.

Джерела і посібники:

· бібліографічні посібники, довідники (напр.: Українські письменники. Біо-бібліографічний словник: У 5-и т. –К., 1960–1965; Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: У 5-и т. –К., 1988–1991; Шевченківські лауреати, 1962–2000: Енциклопедичний довідник. –К.: Криниця, 2001. –696 с.; Мала Українська

Енциклопедія Актуальної Літератури: Повернення Деміургів // Плерома. – 1998. – №3. – Івано-Франківськ, 1998. – 288 с.);

- персональні бібліографії (напр.: Богдан-Ігор Антонич. Показчик друкованих матеріалів та автографів. До 80-річчя з дня народження / Укл. Т. Кульчицька, Н. Грайцер. – Львів, 1989. – 138 с.; Володимир Лучук. Бібліографічний показчик / Укл. О. Хміль. – Львів, 1994. – 178 с.; Іван Франко. Бібліографічний показчик; 1956–1984 / Укл. М. Мороз. – К., 1987. – 521 с.);

- семінарії про творчість письменника (напр.: Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко: Семінарії. – К., 1978. – 225 с.; Тараненко М. І.С. Нечуй-Левицький: Семінарії. – К., 1984. – 183 с.; Погребенник Ф. Василь Стефаник: Семінарії. – К., 1979. – 190 с.);

- літопис життя письменника (напр.: Мороз М. Літопис життя та творчості Лесі Українки. – К., 1992. – 630 с.);

- листування письменника (напр.: У півстолітніх змаганнях: Вибр. листи до Кирила Студинського (1891–1941) / Упор. О. Гайова, У. Єдлинська, Г. Сварник. – К., 1993. – 768 с.; Журавлі повертаються...: З епістолярної спадщини Богдана Лепкого / Упор., авт. передм., приміт. і коментарів В. Качкан. – Львів, 2001. – 920 с.);

- мемуари (напр.: Гнатюк І. Стежки-дороги. – Дрогобич, 1998. – 496 с.; Луцький Ю. На перехресті. – Луцьк: ІНЦІАЛ, 1999. – 160 с.; Шевельов Ю. (Шерех Юрій). Я – мене – мені... (і довкруги): Спогади. – Т.І. – Харків–Нью-Йорк, 2001. – 430 с.);

- письменник у спогадах (напр.: Спогади про Івана Франка / Упор., вст. стаття і прим. М. Гнатюка. – Львів, 1997. – 635 с.; Спогади про Лесю Українку / Упор., вст. стаття та коментарі А. Костенка. – К., 1963. – 520 с.);

- письменник у критиці (напр.: Ольга Кобилянська в критиці та спогадах. – К., 1963. – 560 с.; Василь Стефаник: У критиці та спогадах / Упор. Ф. Погребенника. – К., 1970. – 482 с.);

- письменник-критик (напр.: Загребельний П. Неложними устами: Статті, есе, портрети. – К.: 1981. – 479 с.; Тарнавський О. Відоме й позавідоме. – К., 1999. – 584 с.; Черінь Г. Перо Жар-птиці. – Тернопіль, 2000. – 590 с.);

- бібліотека письменника.

Після опрацювання художніх текстів студент приступає до збирання і опрацювання науково-критичної літератури.

Студент знайомиться з бібліографічними каталогами, що є в науковій бібліотеці університету чи обласній (міській) бібліотеках. А при потребі знайомиться з фондами бібліотеки НАНУ ім. В. Вернадського у Києві чи бібліотеки НАНУ ім. В. Стефаника у Львові. Кваліфіковані бібліографи, які обслуговують каталоги чи працюють у бібліографічних відділах, дадуть студентові поради щодо літератури з тієї чи іншої теми.

Вивчення критичної літератури слід починати із праць останніх років, закінчувати – більш ранніми. Така послідовність дозволить підійти до

застарілих статей і монографій з сучасним критерієм, краще збагнути полемічні питання, визначити ті з них, які зовсім або недостатньо висвітлені в науці.

Вивчення критичної літератури, конспектування її має супроводжуватися певним аналізом, оцінкою. В конспекті треба відбити суть роботи, дещо переказуючи, коротко занотовуючи, а найбільш важливе – цитуючи із зазначенням сторінки, з якої взято уривок. І тут же на широких полях відзначати, яке питання висвітлюється у цій частині дослідження, які думки вченого збігаються або навпаки – розходяться з думками раніше прочитаних авторів. Цитування потрібно супроводжувати своїми зауваженнями, оцінками, згодою чи запереченням. Все те, що буде записано з лівого боку, на полях, допоможе згрупувати опрацьований матеріал за питаннями, систематизувати його. Власні зауваження, оцінки дають можливість зіставляти позицію різних дослідників і виробити свою концепцію, загальне спрямування роботи.

Опрацювавши критичну літературу, слід знову і знову читати художні тексти, за якими пишеться курсова робота. Кожне нове читання відкриватиме раніше не помічені моменти, деталі, глибше переконуватиме в нерозривній єдності змісту та форми.

При конспектуванні не можна забувати про детальне зазначення автора книги, назви тощо (т.зв. паспортизація книги), щоб не бути покараним подвійною роботою й знову не розшукувати книгу і встановлювати її дані.

СКЛАДАННЯ ПЛАНУ

Після того, як проаналізовано художні твори й опрацьовано критичну літературу, складається остаточний план роботи. Його варто показати науковому керівникові, щоб упевнитися в правильності визначеної мети й обраного шляху її досягнення. Керівник може дещо скорегувати, спрямувати студента в суперечливих чи в дуже складних, чи в мало досліджених питаннях. Складання плану – не формальність, а один із найважливіших етапів у написанні курсової роботи. Добре обдуманий студентом, скорегований і затверджений науковим керівником план не тільки відобразить головні питання і композицію роботи, а й допоможе логічно й переконливо висвітлювати тему. План має передбачати охоплення найголовніших питань, поставлених темою, враховувати різносторонній аналіз творів (історичний, соціальний, естетичний), актуальність для свого часу і для сьогодення.

Структура курсової роботи є класичною. Першим обов'язково йде ВСТУП, передостаннім – ВИСНОВКИ, які не позначаються цифрами. Головні розділи роботи позначаються римськими цифрами, підрозділи – арабськими. Для можливого поділу підрозділів використовуються букви в алфавітному порядку.

Подаємо декілька зразків:

Тема: Поетика роману Юрія Андруховича “Перверзія”.

Вступ. Постмодернізм і творчість Юрія Андруховича.

Розділ I. Поетика “Перверзії” як перверзія поетики.

Розділ II. Автор як Homo Ludens.

Розділ III. Гра як домінанта стилю.

Висновки.

Список використаної літератури (або: Бібліографія).

Тема: Питання літератури в українській мемуарній прозі (на прикладі повісті-шоу Володимира Дрозда “Музей живого письменника”)

Вступ.

Розділ I. В. Дрозд: письменник і людина.

Розділ II. Літературний процес 60–80-х рр. XX ст. в оцінці В. Дрозда.

Висновки.

Бібліографія.

Тема: Морально-етична проблематика повісті Степана Процюка “Репортаж із царства нелюбові”.

Вступ.

Розділ I. На порозі християнства.

Розділ II. Трактати чи проповіді.

Висновки.

Бібліографія.

НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обсяг усієї курсової роботи не повинен перевищувати 25–30 сторінок тексту, розташованого на стандартному папері формату А4.

Існують декілька варіантів виконання роботи: написання від руки, а також відтворення за допомогою друкарської машинки чи комп'ютера. Зважаючи на це, дещо більший обсяг роботи допустимий при написанні її тексту від руки крупним розмашистим почерком. При виконанні роботи на друкарській машинці та комп'ютері слід дотримуватися меж близьких до 25 сторінок основного тексту, плюс список використаних джерел.

Не весь опрацьований матеріал, не всі здобуті знання увійдуть у роботу. Зовсім зайвою тут буде біографія письменника, якщо вона не є предметом безпосереднього дослідження, і все те, що виходитиме за межі поставленого у плані кола питань, хоча само по собі воно може бути важливим і необхідним для зрозуміння проблеми роботи. Змістовність курсової роботи і рівень підготовки студента виявляються передусім у вступі (не більше трьох сторінок), де з'ясовується історія питання, тобто здійснюється аналіз наукових праць у хронологічній послідовності. Але це не переказ однієї праці за іншою. Визначивши у плані коло питань, які будуть висвітлені у курсовій роботі, студент коротко, але чітко показує, як ці питання розв'язувалися відтоді, як були поставлені в науці, і до сьогодні.

У процесі викладу матеріалу, який ведеться цілеспрямовано, чітко за планом, треба на полемічних питаннях пояснювати суть полеміки, характер точок зору, показувати свою позицію. Не можна привласнювати чужі думки, в такому разі треба приєднуватися до думок ученого, позиція якого здається вам прийнятною, намагаючись на основі художнього тексту дати і свої аргументи чи хоч би нові приклади. Слід уникати нагромадження загальних фраз, загальних положень, які не доводяться, не розкриваються, не конкретизуються.

Цитати наводити точно, вміло вилучаючи із контексту, щоб поза ним зміст уривку не спотворювався. Роботу не можна перенасичувати цитатами. Свої думки, міркування треба виділяти, але обов'язково вмотивовувати. Полеміку з літературознавцями вести коректно, використовуючи такі форми: “Викликає заперечення”, “Не можна погодитися”, “Важко погодитися”, “Непереконливим здається твердження” і т.п. Якщо ж студент приймає чинює точку зору, то повинен зауважити це в якийсь спосіб, наприклад, так: “Згідно з поглядом І. Франка”, “Як доводить такий-то вчений” (вказувати повністю ім'я і прізвище або ініціали й прізвище), “За словами (або на думку) літературознавця...” і т.п. Під час полеміки і при виявленні солідарності треба у зносці зазначити працю, яка мається на увазі, її вихідні дані і сторінку.

Кожен розділ роботи треба закінчувати стислим підсумком. Весь виклад матеріалу теж завершувати висновками, які впливають із аналізу першоджерел і містять узагальнення. Прикладів, ілюстрацій у підсумковій частині не повинно бути. Якщо темою роботи є аналіз визначних художніх

творів, то у висновках може викладатися оцінка авторитетних дослідників, визначатися місце цих творів в історії літератури.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу виконують на розташованому вертикально папері формату А4 (210x297 мм).

1. При написанні тексту роботи *від руки* як правило використовують фіолетове чорнило чи кулькову авторучку. Записи роблять лише з одного боку паперу. Роботу переписують з допомогою спеціального трафарету, який підкладають під папір для витримання належних міжрядкових інтервалів та полів. При цьому звертають увагу на дотримання *полів* і *правил нумерації сторінок*, які є спільними для всіх варіантів виконання роботи.

2. При виконанні роботи на друкарській машинці користуються чорною стрічкою, не роблячи кольорових виділень у текстах. Використовують усі типи друкарських машинок з українськими шрифтами (мають бути наявними українські літери – є, і, ї; літери г в тексті можна виправити чорним чорнилом з літер г). Тексти друкують через півтора інтервала.

3. При виконанні роботи на комп'ютері користуються чорним чорнилом чи порошком. Друк роботи допускається на лазерному і струменевому принтерах; друкувати роботу на голчатому принтері небажано, оскільки він не забезпечує належної якості тексту. При цьому слід звернути увагу на те, що текст має бути виключений “по ширині” (його лівий і правий бік мають бути рівними, а не “сходінками”, як у друкарських машинках. Набір, верстку, друк роботи здійснюють у будь-якій комп'ютерній програмі (як правило, це Microsoft Word). Роботу найчастіше виконують шрифтом Times New Roman, або іншими кирилізованими шрифтами літературної гарнітури.

Роботу друкують зі значенням міжрядкового інтервалу 1,5. Абзацні відступи – від 1 до 1,25 см.

Поля і нумерація сторінок. При написанні чи друку курсової роботи слід витримувати такі поля (береги): ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Нумерують роботу, починаючи з другої сторінки; першою вважається титульна сторінка. Нумери ставлять у правому верхньому куті роботи без крапки в кінці чи ще якихось елементів.

До технічного оформлення роботи належать і *титульна сторінка* та *зміст*. На титульній сторінці послідовно подається така інформація: назва міністерства, до якого належить навчальний заклад, повна назва навчального закладу. Назва роботи з підзаголовками. Фраза “Курсова робота”. Назва факультету, групи, прізвище та ім'я автора курсової роботи. Звання, посада, прізвище та ім'я керівника роботи. Місце виконання (Івано-Франківськ, Коломия) і рік виконання курсової роботи. Всі тексти

титульної сторінки мають бути розташовані посередині сторінки (для комп'ютера – виключка “по центру”), крім відомостей про автора роботи і наукового керівника, які слід розташувати зі зміщенням праворуч (зразок оформлення титульної стор. подаємо нижче).

Зміст у курсовій роботі розташовують одразу ж після титульної сторінки. Після заголовка **Зміст** подають назви розділів і номери сторінок, на яких вони починаються.

Важливим моментом технічного оформлення курсових робіт, особливо, якщо вони не рукописні, є *дотримання єдиного стилю*. Йдеться передусім про те, що всі структурні частини роботи мають бути виконані одним шрифтом, з єдиними абзацними інтервалами та єдиними полями (берегами). Так само слід простежити, щоб заголовки і підзаголовки були співмірними. Якщо підзаголовки на друкарській машинці надруковано звичайним рядковим шрифтом (таким, як увесь текст роботи), то заголовки слід друкувати великими (прописними) літерами. Заголовки, набрані на комп'ютері, мають бути на порядок більшими, аніж підзаголовки (підзаголовки мають бути 14 кеглю, заголовки – 16-го).

Кожен структурний компонент (вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел) розпочинають з нової сторінки. Якщо основна частина курсової роботи має складну структуру (підрозділи), то їх не виділяють з окремої сторінки. При цьому, підрозділи в межах основної частини роботи можна нумерувати арабськими цифрами перед назвою кожного підрозділу.

Слід серйозну увагу звернути на розділові знаки та правила дотримання інтервалів між літерами і розділовими знаками, особливо, у бібліографічних описах.

Важливе значення мають правильно оформлені бібліографія та описи джерел, використаних при написанні роботи. Їх здійснюють згідно зі спеціальними стандартами (стандарт 2016 року).

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Остаточно завершеною курсову роботу можна вважати лише після її захисту перед учасниками семінару і представниками кафедри. Писані рецензії на курсову роботу готують керівник, а також один-два студенти. На захисті студент коротко реферує основний зміст свого дослідження, його висновки, відповідає на питання комісії, які стосуються відомостей з теорії та історії досліджуваного питання, а також пояснює неясні для членів комісії чи рецензентів твердження у роботі.

Курсова робота оцінюється за п'ятибальною системою. При цьому обов'язково враховується рівень захисту.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ (БІБЛІОГРАФІЇ) ЗА СТАНДАРТОМ 2016 РОКУ

1. МОНОГРАФІЯ

1. *Васильчук М.* Художній дискурс Гуцульщини в українській літературі XIX – початку XX століття: монографія. Івано-Франківськ, 2018. 464 с.

Рецензії на монографію

а). *Волощук Г.* Цю книжку чекали давно // Писанка: літературно-мистецький альманах. Рік II. № 2 (20). Весна-літо 2018. Верховина, 2018. С. 88–90.

в). *Волощук Г.* Гуцульський світ української літератури // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. 2017. № 4 (40) / 2018. № 3 (47). Івано-Франківськ, 2018. С. 591–593.

с). Нова праця про Гуцулію [про вихід друком книги М.В. «Художній дискурс Гуцульщини...»] // Гуцульщина. Український журнал всегуцульської єдності і відродження. 2018. № С. 64.

д). *Солецький О.* Новий рівень пізнання гуцульського тексту // Шевченків світ. Науковий щорічник. 2018 рік. Випуск одинадцятий / Відп. ред. В. Поліщук. Черкаси, 2018. С. 144–146.

2. ПУБЛІКАЦІЇ У ФАХОВИХ ВИДАННЯХ

Закордонні

2. *Васильчук М.* Фольклорно-етнографічне підгрунття модерної художньої прози Гната Хоткевича (за матеріалами першого видання повісті «камінна душа», 1911 р.) // *Science and Education a New Dimension. Philology. Issue: 204.* 2019, Sept. С. 94–97.

3. *Васильчук М.* Грані міфосвіту поезії Юрія Федьковича: «гуцульський» аспект // *Science and Education a New Dimension. Philology.* Issue: 204. 2019, Sept. С. 98–101.
4. *Васильчук М.* Новела Ольги Кобилянської «Некультурна» як складова гуцульського тексту // *Science and Education a New Dimension. Philology.* Issue: 210. 2019, Nov. С. 77–80.
5. *Васильчук М.* «Послідне верем'є» («кінець часів») як есхатологічна категорія гуцульської прози Данила Харов'юка // *Spheres of Culture.* Volume XVIII/ Lublin, 2019. С. 75–82.
6. *Васильчук М.* «Карпатоцентризм» і «гуцульщинокордизм» в українській літературі XIX – початку XX ст. // «*Marmatia 2018*»: etnografie si folclor. Sighetu Marmatiei, 2019. S. 105–115.

В Україні

7. *Васильчук М.* Гуцульщина в поемі Олександра Олеся «На зелених горах»: від міфу – до життя // *Вісник Прикарпатського університету. Філологія.* Вип. 23–24. Івано-Франківськ, 2009–2010. С. 169–177.
8. *Васильчук М.* «Самітня смерека зітхає...» (Гуцульщина у поезії Христі Алчевської) // *Бахмутський шлях.* 2010. № 3–4. С. 159–166.
9. *Васильчук М.* «Мої оповідання – подекуди історичні документи...»: Гуцульщина у художніх творах Михайла Павлика // *Вісник Прикарпатського університету. Філологія.* Вип. 27–28. Івано-Франківськ, 2010. С. 210–220.
10. *Васильчук М.* Літературна й народознавча праця Софрона Витвицького // *Українознавчі студії.* 2010–2011. Вип. 11–12. С. 331–339.
11. *Васильчук М.* Гуцульські теми і мотиви у поезії Василя Щурата (за збіркою «На тримбіті». Львів: Видав М. Петрицький, 1904) // *Вісник Прикарпатського університету. Філологія.* Вип. 38–39. Івано-Франківськ, 2012–2013. С. 183–189.
12. *Васильчук М.* Художня візія Гуцульщини у малій прозі Івана Синюка // *Українознавчі студії.* 2012–2013. Вип. 13–14. С. 109–115.
13. *Васильчук М.* Гуцульщина у художній прозі Антона Крушельницького (на матеріалі повісті «Рубають ліс») // *Вісник Прикарпатського*

університету. Філологія. Вип. 40–41. Івано-Франківськ, 2013–2014. С. 88–96.

14. *Васильчук М.* Фольклоризм романтичної поеми Антона Любича Могильницького «Скит Манявський» // Українознавчі студії. 2014–2015. № 15–16. С. 161–172.

15. *Васильчук М.* Карпати як ознака романтизованої інакшості в творчості Миколи Устияновича (на матеріалі повісті «Страсний четвер») // Українознавчі студії: Науково-теоретичний журнал Інституту українознавства при Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника. 2016–2017. № 17–18. С. 28–35.

16. *Васильчук М.* Ознаки та символіка гуцульського тексту: карпатоцентричність і гуцульщинокордизм в українській літературі XIX – поч. XX ст. // Прикарпатський вісник НТШ: Слово. 2017. № 3 (39). С. 336–345.

17. *Васильчук М.* Гуцульський ракурс творчості Сидора Воробкевича (художня проза і драматургія) // Вісник Черкаського університету. Серія Філологічні науки. Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2018. № 1. Кн. 1. С. 46–52.

18. *Васильчук М.* Гуцульщина в оповіданні Марка Черемшини «Керманич»: «точки дотику» з Юрієм Федьковичем // Вісник Черкаського університету. Серія Філологічні науки. Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2018. № 1. Кн. 1. С. 81–87.

19. *Васильчук М.* Гуцульський аспект творчості Луки Данкевича // Південний архів / Pivdenniy arkhiv (Збірник наукових праць. Філологічні науки). Випуск LXXV. Херсон: Херсонський державний університет, 2018. С. 14–17.

20. *Васильчук М.* Літературне гуцулофільство через призму поезії Миколи Устияновича // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Т. 29 (68), № 2, 2018. Київ, 2018. С. 106–110.

21. *Васильчук М.* Гуцульщина у творчості Богдана Лепкого: ліричне «Я» на тлі Карпат // Закарпатські філологічні студії. Вип. 4. Том. 1. Ужгород, 2018. С. 102–106.

22. *Васильчук М.* Художня репрезентація Гуцульщини в новелі Ольги Кобилянської «Битва» (1895) // Держава та регіони: науково-виробничий журнал. Серія: гуманітарні науки. 2018. № 4. С. 25–29.

23. *Васильчук М.* Гуцульщина періоду великої війни та доби ЗУНР у художньо-документальній прозі Романа Яримовича // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. Збірник наукових праць. Вип. 36, том 1. Одеса, 2018. С. 14–17.

24. *Васильчук М.* Запрутська Гуцульщина через призму поеми Миколи Туліки «О нападі татарів на місто Коломию та її доокрестности» // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. Збірник наукових праць. Вип. 35, том 1. Одеса, 2018. С. 12–14.

25. *Васильчук М.* Особливості художнього відтворення опришківства у першій редакції повісті Гната Хоткевича «Камінна душа»: фольклорний зріз // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. 2019. 2 (54). Івано-Франківськ, 2019. С. 256–264.

3. УЧАСТЬ У НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ (З ПУБЛІКАЦІЄЮ МАТЕРІАЛІВ)

Міжнародні за межами України

1. *Васильчук М.* Письменник Софрон Витвицький і його праця «Історичний нарис про гуцулів» (1863) // Philology in EU countries and Ukraine at the moderns stage. December 21–22, 2018. Slavic languages literature romance, Germanic and other languages. Baia Mare, Romania, 2018. С. 107–110.

Міжнародні в Україні

2. *Васильчук М.* Софрон Витвицький і його книга «Rys historyczny o Hucułach» в контексті етнографічної думки 40-70-х років XIX століття // Проблеми Гуцульщини: тези доповідей міжнародної конференції (м. Косів, 27–28 травня 1993). Част. III. Чернівці: Інститут народознавства АН України та ін., 1993. С. 57–59.

3. *Васильчук М.* Образ Гуцульщини у поезії Сидора Воробкевича (за збіркою «Твори Ізидора Воробкевича. Том перший»). Львів, 1909) // Гуцульщина у гомоні віків: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 6 травня 2011 р.). Львів: Тріада плюс, 2011. С. 371–390.

4. *Васильчук М.* «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського як вершинний здобуток модерної літератури про Гуцульщину // Гуцульщина в плині віків: історія і культура. Матеріали міжнародної науково-

практичної конференції. З нагоди 25-річчя товариства «Гуцульщина» у Львові. Львів, 30 січня 2016 р. Львів: Ліга-Прес, 2016. С. 350–381.

5. *Васильчук М.* Гуцульський текст в системі нового українського письменства: причини появи і вектори розвитку (на підступах до вивчення художнього дискурсу Гуцульщини в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст.) // Український феномен Гуцульщини: національний та європейський контексти. Матеріали ХХІ Міжнародної наукової конференції в рамках ХХІV Міжнародного гуцульського фестивалю (м. Коломия, 11 серпня 2017 року) / Наук. ред. Я. Ткачук, А. Королько; упоряд. М. Васильчук, І. Федів. Коломия: Вік, 2017. С. 101–107.

6. *Васильчук М.* Художнє відтворення транскарпатського досвіту Миколи Устияновича у малюнку «Ніч на Бержаві» (1852 р.) // «Актуальні питання філологічних наук: наукові дискусії: Міжнародна науково-практична конференція. Одеса, 21–22 вересня 2018 р. Одеса: Центр філологічних досліджень, 2018. С. 11–15.

З міжнародною участю

7. *Васильчук М.* Софрон Витвицький як письменник та народознавець // Україна, Галичина, Гуцульщина: історія, політика, культура: збірник статей та повідомлень наукової конференції з міжнародною участю «Гуцульщина як історико-культурний феномен» (Коломия, 29 жовтня 2009 р.) / Упоряд. і загальна наук. ред. І. Монолатія. Коломия: Вік, 2009. С. 24–29.

Всеукраїнські

8. *Васильчук М.* Карпатоцентричний дискурс мандрівницької прози Якова Головацького (на матеріалі «Мандрівки по Галицькій та Угорській Русі описаної в листах до приятеля у Л.») // Греко-католицьке духовенство у суспільно-політичному та національно-культурному житті українців. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Історичні постаті Греко-Католицької Церкви та їх роль у культурно-просвітницькому й національному відродженні» (Коломия, 18 жовтня 2013 р.) / Наук. ред. Я. Ткачук, А. Королько. Коломия: Вік, 2013. С. 24–34.

9. *Васильчук М.* «То наш Добуш, наша слава...»: Егоцентризм гуцульського світу Юрія Федьковича (на прикладі образу Олекси Довбуша) // Історико-культурна спадщина Прикарпаття. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Історико-культурна спадщина Прикарпаття (на пошану Петра Арсенича з нагоди його 80-річчя та 55-річчя історико-краєзнавчої

діяльності)» (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2014 р.) / Наук. ред. А. Королько. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2014. С. 99–108.

10. *Васильчук М.* «Луни з Чердака» Станіслава Вінченза як художнє відображення візитації Андрея Шептицького на Гуцульщину // Митрополит Андрей Шептицький – великий праведник України, фундатор національно-культурного відродження в Україні: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (м. Коломия, 20 травня 2015 р.) / За ред. М. Ковальчука, М. Михайлюк, О. Русакової. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. С. 212–215.

11. *Васильчук М.* Гуцульщина в новелі Ольги Кобилянської «Природа»: конфлікт людини природної і людини модерної // Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук. Всеукраїнська науково-практична конференція. Запоріжжя, 19–20 жовтня 2018 р. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2018. С. 6–10.

12. *Васильчук М.* Гуцульщина періоду Великої війни та доби ЗУНР у художньо-документальній прозі Романа Яримовича // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Коломия та Покуття у вирі державотворення ЗУНР» (м. Коломия, 5 жовтня 2018 р.). Івано-Франківськ: НАІР, 2018. С. 5–16.

Регіональні

13. *Васильчук М.* Літературно-мистецьке й інтелектуальне середовище Коломій 50–60-х рр. ХХ ст. як складова міфу про гуцульсько-покутську столицю // Коломия давня і нова: міська цивілізація в історії та культурі : матеріали регіональної науково-теоретичної конференції, присвяченої 600-річчю надання Коломій маґдебурзького права (Коломия, 27 жовтня 2005 року) / За ред. Івана Монолатія. Коломия: Вік, 2005. С. 101–112.

14. *Васильчук М.* Мотиви поеми Христі Алчевської «Спомини [з Карпат]» // Матеріали VII звітної наукової конференції викладачів Коломійського інституту. Івано-Франківськ, 2011. С. 5–8.

15. *Васильчук М.* Теми та мотиви поезій Марійки Підгірянки (за збіркою «Відгуки душі: Поезії» (Львів, 1908)) // Матеріали VIII звітної наукової конференції викладачів Коломійського інституту / За ред. О. Поясик, М. Ковальчука. Івано-Франківськ: НАІР, 2012. С. 4–14.

16. *Васильчук М.* Поема Миколи Туліки «О нападі таратів на місто Коломию і її доокреснисти» як зразок фольклорної стилізації // Історико-етнографічне та мистецьке життя Покуття: минуле і сьогодення: Матеріали науково-практичної конференції з питань дослідження історико-етнографічного регіону Покуття (м. Коломия, 9 жовтня 2011 року) / Наук. ред. А. Королько, Я. Ткачук. Коломия: Вік, 2013. С. 96–102.

17. *Васильчук М.* Художнє втілення Гуцульщини у поетичному циклі Уляни Кравченко «В Бескидах» // Матеріали ІХ звітної наукової конференції викладачів Коломийського інституту / За ред. О. Поясик, М. Ковальчука. Івано-Франківськ: «НАІР», 2013. С. 5–11.

18. *Васильчук М.* Гуцульщина у поезії Миколи Устияновича // Матеріали Х звітної наукової конференції викладачів Коломийського інституту (до 15-річчя Коломийського інституту) / За ред. О. Поясик, М. Ковальчука. Івано-Франківськ: «НАІР», 2014. С. 4–12.

19. *Васильчук М.* Художнє відтворення Гуцульщини у прозі та драматургії Сидора Воробкевича // Матеріали ХІ звітної наукової конференції викладачів Коломийського інституту / За ред. О. Поясик, М. Ковальчука. Івано-Франківськ: «НАІР», 2015. С. 4–11.

20. *Васильчук М.* На підступах до української літературної гуцуліани (від етнографії – до літератури; карпатоцентричність і гуцульщинокордизм; «гуцульський» текст) // Матеріали ХІІ звітної наукової конференції викладачів Коломийського інституту / За ред. О. Поясик, М. Ковальчука. Івано-Франківськ: «НАІР», 2016. С. 56–65.

21. *Васильчук М.* Передумови появи гуцульського тексту в системі нового українського письменства // Матеріали ХІІІ звітної наукової конференції викладачів Коломийського навчально-наукового інституту. Серія: Філологія. Історія. Філософія. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. С. 35–50.

4. ІНШІ ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. *Васильчук М.* Гуцульський енциклопедист // Витвицький С. Історичний нарис про гуцулів / Перекл., передм. і приміт. М. Васильчука. Коломия: Світ (Ч. 9), 1993. С. 3–10, 69–94.

2. *Васильчук М.* З вірою в силу духу // Зарубіжна література в навчальних закладах. 2003. № 3. С. 43–44.

3. *Васильчук М.* Призабута праця Маркелія Туркавського // Туркавський М. Етнографічна виставка Покуття в Коломиї / Перекл. з пол. А. Ємчук. Коломия: Народний дім, 2004. С. 3–8.
4. *Васильчук М.* З Коломиєю в серці: творчість художників у поштовій листівці / Упоряд. В. Ковтун, С. Полегенький. Коломия: Вік [Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника], 2005. 164 с.
5. *Васильчук М.* Силуети: коломиезнавчі тексти. Коломия: Вік [Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника], 2006. 304 с.
6. *Васильчук М.* Франкіана Івана Білинкевича // Білинкевич І. Іван Франко на Станіславщині: біографічно-краєзнавчі нариси / Вст. ст., підгот. тексту і наук. ред. М. Васильчука. Коломия: Вік [Коломийський інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника], 2006. С. 3–10.
7. *Васильчук М.* Леопольд Вайгель і його праця про Коломию // Вайгель Л. Нарис про місто Коломию / Передм. М. Васильчука, переклад М. Васильчука та М. Кочержук. Коломия: Вік [Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника], 2008. С. 7–12.
8. *Васильчук М.* Від редактора = Od redaktora [укр. і пол. мовами] // Вінцензіана: статті, листи, фрагменти творів / За ред. М. Васильчука. Коломия: Вік [Коломийський інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника], 2008. С. 5–10.
9. *Васильчук М.* Дорога терням і кремінням: життя і доля Ілька Гаврилюка // Коломия й Коломийщина: збірник споминів і статей про недавнє минуле / Упоряд. і ред. М. Савчук. Філадельфія ; Коломия: Наукове товариство імені Шевченка, 2008. С. 147–156.
10. *Васильчук М.* Світочі галицького відродження: Микола Верещинський, брати Білоуси. Коломия: Вік [Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника], 2009. 64 с.
11. *Васильчук М.* «Літопис Спостерігача» : щоденник Володимира Глинського 1916–1920 рр. як зразок української мемуаристики періоду Першої світової війни та доби ЗУНР-УНР // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 18: Західноукраїнська Народна Республіка: до 90-річчя утворення. Львів: Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України, 2009. С. 634–643.

12. *Васильчук М.* Навчала любити життя: триєдиний поетичний космос Марійки Підгірянки // Підгірянка М. Для України вірно жиймо: твори / Упоряд. і приміт. В. Левицького. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2009. С. 16–18.
13. *Васильчук М.* Гуцульщина в поезії Христі Алчевської // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 21. Львів, 2012. С. 154–163.
14. *Васильчук М.* «Гуцулофільські» тенденції популярної романтичної поезії другої половини ХІХ століття // Західна Україна: історико-культурний та етнолінгвістичний аспекти (друга половина ХІХ – ХХІ ст.): Колективна монографія / За ред. Плекана Ю. В., Кондур О. С., Слипанюк О. В. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. С. 264–285.
15. *Васильчук М.* «Літопис Спостерігача». Щоденник Володимира Глинського 1916–1920 рр. як зразок української мемуаристики періоду Першої світової війни та доби ЗУНР-УНР // Глинський В. Щоденник 1916–1920 рр. / Підгот. тексту, передм., примітки М. Васильчука. Коломия: Вік, 2010. С. 3–18.
16. *Васильчук М.* «А Черемош по зворах шумить, шумить, шумить...»: Гуцульщина у творчості Богдана Лепкого // Німчич. 2011. [№ 1]. С. 101–111.
17. *Васильчук М.* Профілі: література і краєзнавство: збірник статей. Коломия: Вік [Коломийський інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника], 2012. 400 с.
18. *Васильчук М.* Сліди на бруківці: збірник статей / Передм. М. Савчука. Коломия: Вік [Коломийський інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника], 2012. 176 с.
19. *Васильчук М.* «Списувала, що мені старі ліси розказували...»: Гуцульщина в поезії Марійки Підгірянки // Слово і час: науково-теоретичний журнал. 2013. № 5, травень. С. 91–97.
20. *Васильчук М.* Scripta manent (написане зостається): статті. Коломия: Вік [Коломийський інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника], 2013. 224 с.